

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАКОНОДАВСТВО І ПРАВО АПК» Рівень вищої освіти: <u>Другий</u> (магістерський) Спеціальність: <u>G11</u> Машинобудування Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>3 кредити</u> Назва кафедри: <u>Права</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Марценюк Олена Василівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>ovm-r@vsa.u.vin.ua</u>

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Законодавство і право АПК» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 90 годин: лекції – 16 годин; практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 60 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.

Підсумковий контроль – залік.

Вивчення дисципліни ґрунтується на базових знаннях про правові засади суспільних і виробничих відносин, організацію діяльності підприємств та професійну відповідальність, набутих під час бакалаврської підготовки.

Дисципліна має міждисциплінарні зв'язки з освітнім компонентом «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», який вивчається в тому самому семестрі, у частині правової охорони результатів інтелектуальної діяльності. Набуті знання та вміння використовуються під час подальшого опанування освітніх компонентів «Проектування технологічних процесів і машин аграрного виробництва», «Обґрунтування інженерних рішень», проходження виробничої практики, підготовки та захисту кваліфікаційної роботи для врахування нормативних вимог у професійній діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Формує сукупність знань та навичок застосування всієї системи діючих в Україні нормативно-правових актів, які регулюють аграрні правовідносини та забезпечують охорону прав і виконання обов'язків суб'єктами вказаних відносин. Це в свою чергу допоможе їм в майбутній професійній діяльності вірно застосовувати на практиці вищезазначені норми та вільно обирати свою модель поведінки в суспільстві, виконувати виробничо-господарські, природоохоронні та управлінські функції.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи поглядів та спеціальних знань в галузі аграрного права України, набуття практичних навичок щодо тлумачення та застосування норм аграрного законодавства.

Завдання вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни повинно мати практичне спрямування з врахуванням умов майбутнього використання фахівців, також оволодіння теоретичним розумінням всієї діючої системи нормативно-правових актів, які регулюють та охороняють аграрно-екологічні відносини в Україні та уміння працювати з ними; уміння використовувати отримані теоретичні знання на практиці, шляхом складання тих чи інших юридичних документів, вирішення виробничо-господарських та природоохоронних завдань з позиції права тощо.

Перелік компетентностей, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми галузевого машинобудування, що передбачають дослідження та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності :

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати плани й проекти у сфері галузевого машинобудування та дотичних видів діяльності, здійснювати відповідну підприємницьку діяльність.

СК 6*. Здатність інтегрувати технологічні процеси рослинництва і тваринництва з машинно-технічними системами, забезпечувати їх адаптацію до умов конкретного аграрного виробництва з урахуванням регіональних, ресурсних, виробничих та нормативно-правових обмежень.

*Спеціальна компетентність визначена закладом вищої освіти

Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми

РН 6. Відшуковувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.

РН 7. Готувати виробництво та експлуатувати вироби галузевого машинобудування протягом життєвого циклу.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Поняття та система аграрного права	2	2	6
2	Тема 2. Суб'єкти аграрного права	2	2	6
3	Тема 3. Державно-правове регулювання сільського господарства	2	2	8
4	Тема 4. Правове становище сільськогосподарських кооперативів	2	2	8
5	Тема 5. Правове становище фермерського господарства	2	2	8
6	Тема 6. Правове регулювання виробничо-господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств	2	2	8
7	Тема 7. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення	2	1	8
8	Тема 8. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві	2	1	8
Разом		16	14	60

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом. У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	10	Щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за даною проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	10	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	1 раз на семестр	Тестування в Moodle.
Разом		60		

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Законодавство і право в АПК: Навчальний посібник / Білошкурська З.П., Поліщук О.А., Поліщук В.В., Козаченко І.В. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 774с.

2. Земельне право України: Навчальний посібник / За загальною редакцією Мироненко В. П. Київ : Алерта, 2018. 350 с.

3. Каракаш І.І., Харитонova Т.Є. Земельне право України. Навчальний

посібник. Одеса : Юридична література, 2017. 588 с.

4. Аграрне право. Підручник. Видання 2-ге змінене. За редакцією А. М. Статівки. Харків : Право, 2019. 416 с.

5. Аграрне право України: навчальний посібник. [Т. Є. Харитоновна, І.І. Каракаш, Х. А. Григор'єва та ін.]; за ред. Т. Є. Харитоновної, І.І. Каракаша. Одеса: Юридична література, 2017. 436 с.

6. Аграрне право : посіб. для підготовки до іспиту / В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчій та ін.; за заг. ред. А. М. Статівки. 4-те вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2020. 202 с.

Додаткова література

1. Марценюк О.В., Безе Т.В. Конституційний статус особи в умовах воєнного стану. *Наука і техніка сьогодні, Серія «Право»*. 2025. №11 (52), С.189-198. DOI: 10.52058/2786-6025-2025-11(52)-189-198

2. Марценюк О.В., Соколова А.В. Необхідність та правове регулювання академічної доброчесності в Україні. *Наукові інновації та передові технології, Серія «Право»*. 2025. №12 (52), С.2778-2792. DOI: 10.52058/2786-5274-2025-12(52)-2778-2791

3. Марценюк О.В., Безе Т.В. Особливості правового регулювання трудових відносин в період воєнного стану. *Наукові інновації та передові технології, Серія «Право»*. 2026. № 1 (53). С. 2394-2408. DOI:0.52058/2786-5274-2026-1(53)-2394-2408

4. Марценюк О.В., Руда О.Л., Безе Т.В. Особливості нормативно-правового регулювання фінансової безпеки України в умовах воєнного стану. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2026. №1 (43), С. 988-1002. DOI: 10.52058/2786-6300-2026-1(43)-988-1001

5. Марценюк О.В., Ружицька К., Давидюк В. Напрями державної підтримки малого бізнесу в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2023. Вип. 81. С. 178-184. DOI: 10.32782/bses.81-28

6. Позняков С., Ярмоленко Ю. До питання проявів корупції у галузі охорони природного навколишнього середовища *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія : Юридичні науки. 2023. № 3. С. 22-27.

7. Руда О.Л., Марценюк О.В. Функціонування публічних фінансів в сучасних умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 4. С. 122-128. DOI: 10.32702/23066814.2024.4.122

8. Руда О.Л., Марценюк О.В., Шеванюк Р.М. Синергія інновацій та фінансової інклюзії як детермінанта стійкого розвитку фінансового ринку. *Ефективна економіка*. 2025. № 11. DOI:10.32702/2307-2105.2025.11.114. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/8200>

9. Руда О.Л., Марценюк О.В. Фінансовий ринок України як інструмент відновлення економіки після війни *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 20. С. 138-146. DOI: 10.32702/2306-6814.2025.20.138

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>

2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://kmu.gov.ua>

3. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL: <http://ccu.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <http://president.gov.ua>

Система оцінювання та вимоги до контролю знань здобувачів вищої освіти

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Робота на лекційних заняттях	8
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт	6
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	6
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Робота на лекційних заняттях	8
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт	6
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	6
Всього за атестацію 2		30
Разом		60
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни